

УП1 Број: / Numer: 03-350

26.12.2024 година / viti

СКОПЈЕ - ШКУР

Врз основа на член 18 став 1 алинеја 20 и член 23 став 1 алинеја 1 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република Македонија“ бр.184/13, 13/14, 44/14, 101/14, 132/14, 142/16, 132/17, 168/18, 248/18 и 27/19 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.42/20, 77/21, 154/23, 55/24 и 193/24), а во врска со член 50 став 3 од истиот Закон и членовите 20 и 21 од Правилникот за заштита на малолетните лица (Пречистен текст) арх.бр.01-4898/1 од 22.11.2024 година, точка 6 и точка 14 од Упатството за определување на рокот за постапување по решенијата на Агенцијата за преземање мерка (Пречистен текст) арх.бр.01-4139/1 од 07.11.2022 година, Писмениот извештај за извршен програмски надзор арх.бр.10-4940/1 од 27.11.2024 година и Заклучокот арх.бр.02-5193/18 од 26.12.2024 година, Советот на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, на 46-та седница одржана на 25.12.2024 година, го донесе следното

**Решение
за преземање мерка – јавна опомена**

1. **ЈАВНО СЕ ОПОМЕНУВА** Трговското радиодифузно друштво (ТРД) ТВ СВЕТ ДОО Свети Николе, заради извршена повреда на член 50 став 3 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (ЗАВМУ) и на членовите 20 и 21 од Правилникот за заштита на малолетните лица (ПЗМЛ), на начин што на телевизискиот програмски сервис на ТРД ТВ СВЕТ ДОО Свети Николе, од 4 ноември 2024 г., пред еmitувањето одредени документарни и играни филмови, погрешно беше применета предупредувачката сигнализација за програма од втората категорија. Од целината на пропишаниот изглед на предупредувачката сигнализација недостигааа: - бројката „8“; - знакот „+“; и - испишаниот и прочитаниот текст на предупредувањето.

Повредата од став 1 од оваа точка, специфицирана е во Писмениот извештај за извршен програмски надзор арх.бр.10-4940/1 од 27.11.2024 година, кој е составен дел на ова Решение како Прилог бр.1.

2. **МУ СЕ НАЛОЖУВА** на ТРД ТВ СВЕТ ДОО Свети Николе во рок од 20 (дваесет) дена од денот на приемот на ова Решение да го усогласи своето работење со одредбите од ЗАВМУ и ПЗМЛ.

3. По истекот на рокот определен во точка 2 од ова Решение, да се изврши контролен надзор, со цел да се утврди дали субјектот на надзор, наведен во точка 1 на ова Решение, поставил по Решението.

4. Ова Решение е конечно, а како ден на негово донесување се смета денот на неговата заверка во архивата на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (Агенцијата).

О б р а з л о ж е н и е

Агенцијата врз основа на член 28 од ЗАВМУ е надлежна да врши програмски надзор (мониторинг) на програмите на радиодифузерите и давателите на аудиовизуелни медиумски услуги по барање, како и на програмските пакети кои ги реемитуваат операторите на јавни електронски комуникациски мрежи од аспект на почитувањето на одредбите од цитираниот Закон, дозволите, издадените потврди за регистрација, подзаконските акти и другите акти донесени од Агенцијата.

Во согласност со член 23 став 1 алинеја 1 од ЗАВМУ, Советот на Агенцијата против издавач на медиум (радиодифузер) презема мерка - јавна опомена согласно со овој Закон, во

случайте кога е извршена повреда или прекршување на одредбите од ЗАВМУ и подзаконските акти донесени врз основа на истиот, како и на условите и обврските утврдени со дозволата и други акти на Агенцијата.

Согласно член 50 став 1 од ЗАВМУ, радиодифузерите не смеат да емитуваат или да пренесуваат програми кои можат сериозно да му наштетат на физичкиот, психичкиот или на моралниот развој на малолетните лица, особено програми кои содржат порнографија или прекумерно насилиство. Давателите на услуги, по барање, мора да преземат најстроги технички мерки за да обезбедат дека малолетните лица се заштитени од најштетните содржини како што се прекумерното насилиство и порнографијата. Освен програмите од ставот (1) на овој член, други програми кои би можеле да му наштетат на физичкиот, психичкиот и на моралниот развој на малолетните лица се обезбедуваат од давателите на аудиовизуелни медиумски услуги така што малолетните лица да не можат на вообичаениот начин да ги видат или да ги слушнат програмите. Кога програмите се емитуваат или репризираат во некодирана форма, давателот на аудиовизуелни медиумски услуги е должен пред нивното емитување да обезбеди претходно акустично предупредување и можност да бидат препознаени со помош на визуелни знаци во целиот тек на емитувањето на програмите (член 50 став 3 од ЗАВМУ).

Во член 20 од ПЗМЛ е пропишан начинот на аплицирање на предупредувачката сигнализација. Согласно став 1 на истиот член пред почетокот на телевизиските програми опфатени со член 19 од овој Правилник (Содржини во кои се аплицира предупредувачка сигнализација), задолжително се емитува предупредувачки сигнал што соодветствува на категоријата програма кој е комбинација од визуелен знак, текстуално, вербално и акустично предупредување, трае најмалку 10 секунди и зафаќа најмалку 1/4 од видливиот дел од екранот.

Во член 21 од ПЗМЛ (Изглед и содржина на предупредувачката сигнализација), меѓудругото е пропишано дека предупредувачката сигнализација што се аплицира пред, до или во текот на програмите од страна на давателите на аудиовизуелни медиумски услуги, за програмите класифицирани во втора категорија, треба да стои бројката „8“ и знакот „+“, како и да е испишан текстот на предупредувањето: „Програми од втора категорија што не се препорачуваат за деца под 8 години. Неопходен е надзор од родител или старател.“

Во рамките на своите законски надлежности, Агенцијата преку Секторот за програмски работи, на 27 ноември 2024 г., изврши редовен програмски надзор (мониторинг) на телевизискиот програмски сервис на ТРД ТВ СВЕТ ДОО Свети Николе, еmitуван на 4 ноември 2024 г., на локално ниво, при што констатираше прекршување на членот 50 став 3 од ЗАВМУ и на членовите 20 и 21 од ПЗМЛ.

Имено, со редовниот програмски надзор врз телевизискиот програмски сервис на ТРД ТВ СВЕТ ДОО Свети Николе, еmitуван на 4 ноември 2024 г., на локално ниво, констатирано е прекршување на членот 50 став 3 од ЗАВМУ и на членовите 20 и 21 од ПЗМЛ, на начин што пред емитувањето на документарните филмови („Македонската преродба“, „Никола Петров Русински“, „Pax Romana“ и „Влијанието на ослободителното движење за развитокот на македонската нација“) и играниите филмови („Девојката во паркот“ и „Не плачи сега“), погрешно беше применета предупредувачката сигнализација за програми од втора категорија - недостигаа: бројката „8“; знакот „+“; и испишаниот и прочитаниот текст на предупредувањето.

Повредата од точка 1 од ова Решение, специфицирана е во Писмениот извештај за извршен програмски надзор арх.бр.10-4940/1 од 27.11.2024 година, кој е составен дел на ова Решение како Прилог бр.1.

Согласно член 23 став 3 од ЗАВМУ, Советот на Агенцијата до ТРД ТВ СВЕТ ДОО Свети Николе, на 02.12.2024 г., испрати Допис наш арх.бр.10-4940/2 од 02.12.2024 г., со кој му го достави Писмениот извештај за извршен програмски надзор, арх.бр.10-4940/1 од 27.11.2024 г., со цел во рок од 7 (седум) работни денови од денот на приемот на дописот, до Советот на Агенцијата да достави изјаснување во писмена форма за стореното прекршување на одредбите од ЗАВМУ и од ПЗМЛ. Дописот беше уредно примен од страна на радиодифузерот на 05.12.2024 г., за што во предвидениот рок ТРД ТВ СВЕТ ДОО Свети Николе, не достави писмено изјаснување за стореното прекршување на одредбите од ЗАВМУ и ПЗМЛ. Советот на Агенцијата на 46-та седница одржана на 25.12.2024 г., го разгледа предметниот Писмен извештај и заклучи на ТРД ТВ СВЕТ ДОО Свети Николе, да му се изрече мерка – јавна опомена.

Следствено на напред наведеното, врз основа на член 18 став 1 алинеја 20 и член 23 став 1 алинеја 1 од ЗАВМУ, а во врска со член 50 став 3 од истиот Закон и членовите 20 и 21

од ПЗМЛ, точка 6 и точка 14 од Упатството за определување на рокот за постапување по решенијата на Агенцијата за преземање мерка (Пречистен текст), Писмениот извештај за извршен програмски надзор арх.бр.10-4940/1 од 27.11.2024 година и Заклучокот арх.бр.02-5193/18 од 26.12.2024 г., поради констатирано непочитување на одредбите од ЗАВМУ и ПЗМЛ, утврдено во точка 1 на ова Решение, Советот на Агенцијата на 46-та седница одржана на 25.12.2024 г., донесе Решение со кое јавно се опоменува ТРД ТВ СВЕТ ДОО Свети Николе, и му се наложува, во рок од 20 (дваесет) дена од денот на приемот на Решението да го усогласи своето работење со одредбите од ЗАВМУ и ПЗМЛ. По истекот на рокот определен во точка 2 од ова Решение, да се изврши контролен надзор, со цел да се утврди дали субјектот на надзор, наведен во точка 1 на ова Решение, постапил по Решението.

Согласно член 24 од ЗАВМУ, ова Решение е конечно и против него радиодифузерот може да поднесе тужба за поведување на управен спор пред надлежен суд. Тужбата за поведување на управен спор се поднесува во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

Врз основа на горе наведеното, се донесе решение како во диспозитивот.

Прилог (1):

- 1) Писмен извештај за извршен програмски надзор арх.бр.10-4940/1 од 27.11.2024 година

Правна поука: Против ова решение радиодифузерот може да поднесе тужба за поведување на управен спор пред надлежен суд. Тужбата за поведување на управен спор се поднесува во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

Доставено до:

- ТРД ТВ СВЕТ ДОО Свети Николе;
- Управителот на ТРД ТВ СВЕТ ДОО Свети Николе;
- Одговорното лице на програмата во ТРД ТВ СВЕТ ДОО Свети Николе;
- Секторот за правни работи и јавни набавки;
- Секторот за програмски работи и
- Назначените лица во Агенцијата за водење на уписникот Уп1.

До: д-р Зоран Трајчевски, директор
на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги

Примено: Pranuar:	27.11.2024
Орг. Един. Nj.org.	Број: / Numer:
10	4940/1

Врз основа на член 28 Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република Македонија“ бр. 184/13, 13/14, 44/14, 101/14, 132/14, 142/16, 132/17, 168/18, 248/18 и 27/19 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 42/20, 77/21, 154/23, 55/24 и 193/24), се доставува:

**ПИСМЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА ИЗВРШЕН ПРОГРАМСКИ НАДЗОР**

1. Вид надзор: Редовен;
2. Субјект на надзорот: Трговско радиодифузно друштво ТВ СВЕТ ДОО Свети Николе;
- 3.Период опфатен со надзорот: 4 ноември 2024 година;
4. Датум на извршување на надзорот: 27 ноември 2024 година;
5. Предмет на надзорот:

- Член 50 став 3 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (заштита на малолетните лица од програми што би можеле да му наштетат на нивниот физички, психички или морален развој);
- Член 50-а од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (заштита на личните податоци на малолетните лица)
- Правилник за заштита на малолетните лица („Службен весник на Република Македонија“ бр. 172/14) и Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за заштита на малолетните лица („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.213/24);
- Членовите 53, 54, 55, 98, 99, 100 и 101 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (правила за емитување аудиовизуелни комерцијални комуникации);
- Упатство за примена на одредбите за пласирање производи – пречистен текст (Бр. 01-2970/1 од 05.07.2024 година);
- Правилник за спонзорство („Службен весник на Република Македонија“ бр. 40/15) и Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за спонзорство („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.219/24);
- Правилник за нови реклами техники („Службен весник на Република Македонија“ бр. 56/15);
- Член 52 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (обврски при обезбедување квизови или други облици на наградно учествување);
- Член 93 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (користење телефонски услуги со додадена вредност и телефонско гласање);
- Правилник за програми со наградно учествување и за користење телефонски услуги со додадена вредност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 185/14);

- Член 94 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (емитување игри на среќа)

6. Претходно изречена мерка: /

7. Констатации од надзорот:

Со редовниот програмски надзор врз телевизискиот програмски сервис на ТРД ТВ СВЕТ ДОО Свети Николе, еmitуван на 4 ноември 2024 година, на локално ниво, констатирано е прекршување на членот 50 став 3 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и на членовите 20 и 21 (начин на апплицирање, изглед и содржина на предупредувачката сигнализација) од Правилникот за заштита на малолетните лица.

Пред емитувањето на документарните и играните филмови наведени во табелата подолу, погрешно беше применета предупредувачката сигнализација за програми од втора категорија - недостигаа: бројката „8“; знакот „+“; и испишаниот и прочитаниот текст на предупредувањето.

4 ноември 2024 г.

Наслов на емисијата	Период на емитување	
	Почеток	Крај
„Македонската преродба“ – документарен филм;	01:43:08	02:20:52
„Девојката во паркот“ – игран филм;	04:03:36	05:46:28
„Македонската преродба“ – документарен филм;	08:40:03	09:19:44
„Никола Петров Русински“ – документарен филм;	11:02:11	11:53:29
„Не плачи сега“ – игран филм;	14:06:01	15:30:41
„Pax Romana“ – документарен филм;	16:06:01	16:48:48
„Влијанието на ослободителното движење за развитокот на македонската нација“ – документарен филм	21:11:46	21:53:39

Опис на прекршувањето:

Пред емитувањето на наведените документарни и играчки филмови погрешно беше применета предупредувачката сигнализација за програми од втора категорија - недостигаа: бројката „8“; знакот „+“; и испишаниот и прочитаниот текст на предупредувањето.

8. Опис на прекршувањето:

Спротивно на членот 50 став 3 од ЗААВМУ и на членовите 20 и 21 од Правилникот за заштита на малолетните лица, на телевизискиот програмски сервис на ТРД ТВ СВЕТ ДОО Свети Николе, од 4 ноември 2024 година, пред емитувањето одредени документарни и играчки филмови, погрешно беше применета предупредувачката сигнализација за програма од втората категорија. Од целината на пропишаниот изглед на предупредувачката сигнализација недостигаа: - бројката „8“; - знакот „+“; и - испишаниот и прочитаниот текст на предупредувањето.

9. Предлог мерка:

- Советот на Агенцијата да донесе решение за изрекување мерка јавна опомена на Трговското радиодифузно друштво ТВ СВЕТ ДОО Свети Николе, и согласно со точката 6 од Упатството за определување на рокот за постапување по решенијата на Агенцијата за преземање мерка бр. 01-4139/1 од 07.11.2022 година, да му наложи во рок од 20 дена од денот на приемот на решението да го усогласи своето работење со одредбите од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и Правилникот за заштита на малолетните лица; и
- Да се изврши контролен надзор, со цел да се утврди дали субјектот на надзорот (радиодифузерот) постапил по опомената (во целост, делумно или не постапил), по истекот на рокот определен во поединечниот акт (решение), донесен од страна на Советот на Агенцијата.

Сектор за програмски работи